

paa den rette Maade, maatte Amtsrådets Medlemmer i allerhøjeste Grad være bekendte med, hvorledes Forderne i hver Commune ere beskaffede; dertil kommer, at Forderne ofte i een og samme Commune ere høist forskellige. Der kan saaledes være meget gode Forder i en Deel af Communen og slette i en anden; der kan være Forder, som have modtaget en høi Grad af Cultur og altsaa give en langt større Indtægt, end de, der have den slette Cultur; men dog skal hele Communens samlede Hartkorn have een og samme Skattnorm. — Det er fremdeles Lovens Princip, at Selvangivelse skal være den principale Kettesnor for de kommunale Autoriteter ved Paaligningen af denne Byrde. Jeg maa spørge den ærede Forsamling, om Fleertallet af Sogneboerne i Landcommunerne ere istand til at gjøre Selvangivelse. Deres Selvangivelse vil altid være paa Slump; thi en rigtig Selvangivelse maa beroe paa et meget nøjagtigt Regnskab over Indtægter og Udgifter, og der er maaskee intet af de borgerlige Forhold, hvor det er vanskeligere at udfinde en Status, end netop i disse; det kan ved en Landeiendom ikke skee nøjagtigt, uden at der holdes et italiensk Bogholderi, og dette har ikke blot mange Vanskeligheder, men det behøver tillige Vedkommende med et saa stort Skriveri, at han mange Gange over dette glemmer Eiendommens Behandling. Det er ganske vist, at man, naar der tidligere har forestaaet en overordentlig Udgift for Staten, har kunnet gennemføre en Indtægtskat; thi man har da kunnet møde Enhvers Modstand mod Loven med den Indvending: Ja, det er nu kun for denne ene Gang, Skatten udskrives, og derved har man overvundet overordentlig mange Vanskeligheder. Anderledes stiller det sig derimod, naar man ikke kan skjule for Beboerne, at Hensigten med denne Lov er, at den skal være vedvarende, at man tilfigter igjennem Loven at forskaffe sig en Scala, hvorefter man kan det ene Aar efter det andet tage lavere eller højere Procenter af Indtægten. Det er overordentlig nemt for Regjeringen, det skal jeg ikke nægte, naar en saadan Scala først er tilveiebragt, men jeg maa i saa Henseende endnu engang vende tilbage til Sogneforstanderskabernes Stilling. Sogneforstanderskabene paa Landet kan man ikke

paa nogen Maade sammenligne med Communalbestyrelserne i Njøbstæderne. Medlemmerne af Sogneforstanderskabene paa Landet boe ofte hele Mile fra hverandre, det er idetmindste Tilfældet i Bykland, hvor Communerne kunne have en meget stor Udstrækning. Det er derfor ofte en overordentlig stor Byrde for Sogneforstanderskabernes Medlemmer at skulle sammenkalbes; og det er mange Gange næsten vanskeligt at faae tilveiebragt et Sogneforstanderskabsmøde med den nødvendige Repræsentation, naar det ikke er et af de ordinaire Møder; thi Enhver har i sin Stilling saameget Andet at iagttage, der kalder ham snart hist og snart her. Desværre maa jeg ogsaa efter mange Aars Erfaring udtale, at det er temmelig vanskeligt at faae sammenfat et Sogneforstanderskab, der igjennem en Række af Aar virkelig erhverver den fornødne Dygtighed og Routine i at bestyre Communens Anliggender, og jo flere Byrder, man oversører paa Sogneforstanderskabene, desto mere almindeligt vil det blive, at i det Mindste Fleertallet af de Medlemmer, som ere komne ind deri, ikke blive der en Time længere, end Loven paalægger dem. At dette har sine Udtagelser, behøvede jeg egentlig ikke at tilføie; men jeg skal gjerne gjøre det for ikke at fornærme eller krænke Noget.

Sonne: Jeg maa med den ærede næstforrgaaende Taler (Tobiesen) være enig i at anerkjende, at nærværende Lovudkast søger at opstille Regler for Maaden, hvorpaa en Indkomstskat skal lignedes over hele Landet, og derimod har opgivet at fastsætte Bestemmelser om, at en vis Sum skal udredes af de forskellige Districter i Landet. Jeg anerkjender dette, forbi denne sidste Bestemmelse i Krigsskatloven har medført mange Vanskeligheder og Ubilligheder, hvilke ikke let kunne undgaaes ved en saadan Bestemmelse. Naar derimod først et saadant Massineri som det, der her foreskrives, er tilveiebragt, vil Udskrivningen af en Indkomstskat under Forudsætning af, at Indtægterne virkelig blive opgivne, herefter blive saa ligelig og god, som det overhovedet kan blive Tilfældet. Men, idet jeg anerkjender dette, kommer jeg til at omtale et Punkt, som allerede